

فرسایش خاک در ایران سه برابر کشورهای آسیایی و اروپایی است

تهران - ایرنا - رئیس موسسه تحقیقات علوم خاک و آب‌خیزداری کشور گفت: سالانه دو میلیارد تن از خاک حاصلخیز کشور در اثر فرسایش از دسترس خارج می‌شود که این رقم سه برابر فرسایش در کشورهای آسیایی و اروپایی است.

به گزارش خبرنگار اقتصادی ایرنا، 'داوود نیک کامی' روز دوشنبه در نشست خبری سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی با اشاره به طرح‌های مدیریت منابع پایه تولید آب و خاک برای تولید پایدار کشاورزی افزود: براساس برآوردها میزان فرسایش خاک در اراضی کشور در هر هکتار سالانه معادل ۱۶٫۴ تن است درحالی‌که این رقم در اروپا و آسیا سالانه حدود شش تن در هر هکتار است.

وی درباره شناسایی اراضی لغزشی تصریح کرد: بالغ بر ۱۰۰ هزار هکتار از اراضی که جزوه زمین‌های رانشی و لغزشی هستند شناسایی شدند و برای آنها ۳۰ هزار شناسنامه صادر شده است. به گفته وی، سرعت فرسایش خاک در اراضی دیم قابل توجه است به طوری

که بررسی ها نشان می دهد در اراضی دیم استان زنجان سالانه ۴۲ تن در هکتار خاک در اثر فرسایش از دست میرود.

وی شخم غیراصولی را از مهمترین علل فرسایش خاک در اراضی دیم دانست و تاکید کرد: اگر شیارهای شخم زمین به صورت عمودی باشد فرسایش خاک در هر هکتار پانزده صدم تن و میزان مصرف آب نیز ۱۴ مترمکعب و میزان تولید محصول گندم نیز ۲۰ درصد افزایش می یابد.

**** اطلس فرسایش خاک رونمایی می شود**

نیک کامی از رونمایی اطلس فرسایش خاک خبرداد و گفت: اطلس رسمی مناطقی که تحت تاثیر شدید جریان های فرسایشی قرار دارند محاسبه شده که در این اطلس خندق هایی که در پی فرسایش خاک در اراضی کشاورزی ایجاد شدند برآورد و وسعت این اراضی در حال حاضر ۵۰۰ هزار هکتار است.

**** آغاز مهار کانون ریزگردها در سطح ۱۲۰ هزارهکتار**

رئیس موسسه تحقیقات علوم خاک و آبخیزداری جهاد کشاورزی گفت: طرح مهار یکی از کانون های بحرانی ریزگردها در سطح ۱۲۰ هزار هکتار در استان خوزستان آغاز شده است.

نیک کامی با اشاره به شناسایی هشت کانون بحرانی ریزگردها در استان خوزستان افزود: تاکنون طرح مدیریت ریزگردها در ۴۲۲ هزار هکتار از این اراضی انجام شده است.

وی با بیان این که ۸۰ درصد کانون های گردو خاک منشأ خارجی دارند و فقط ۲۰ درصد آنها داخلی است اظهارداشت: از سال ۹۲ تا ۹۴ براساس قرارداد مشترک با سازمان حفاظت محیط زیست کانون های گردو غبار در ۱۲ استان بررسی و شناسایی شد و اکنون نتایج این تحقیقات با همکاری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری برای مهار گردو غبار در حال اجراست.

به گفته وی، ریزگردها همه مناطق غربی و مرکزی کشور در استان های سمنان، اصفهان و بوشهر را در بر گرفته است.

وی افزود: در جلسه شورای عالی امنیت ملی هیچ گزارشی مبنی بر آلودگی ریزگردها به مواد رادیو اکتیو گزارش نشده است.

رئیس موسسه تحقیقات علوم خاک و آبخیزداری درباره خشکیدگی برخی تالابها بویژه تالاب هورالعظیم که یکی از کانون های داخلی ریزگردها است گفت: این کانون با همکاری سازمان حفاظت محیط زیست و وزارت نیرو در پی تخصیص ۸۰ درصد از حقا به سد مدیریت شد.

این مقام مسئول خشک شدن اراضی در پی ذخیره آب پشت سدها را از دیگر عوامل اثر گذار در ایجاد کانون های گردو غبار داخلی برشمرد.

**** مدیریت آبهای روان با اطلس سیل خیزی**

این مسئول در بخش تحقیقات درباره ویژگی های اطلس سیل خیزی افزود :

برای مدیریت آبهای روان و سیل نقشه‌های دقیق هوایی و ماهواره‌ای تهیه و از ۲۰ سال پیش تاکنون ۳۷ ایستگاه مدیریت پخش سیلاب در سطحی بالغ بر ۶۳ هزار هکتار ایجاد شده است.

نیک کامی با اشاره به کاهش اجرای طرح‌های آبخوان داری شدت سیل و میزان خسارت گفت: نتایج پژوهش‌های ۲۰ ساله در ایستگاه‌های تحقیقات آبخوان داری با اجرای روش‌های مدیریت آبخیزداری در ۶۳ هزار هکتار از عرصه‌های سیل گیر رقمی معادل ۲ میلیارد و ۱۰۰ میلیون مترمکعب آب از روان آب‌ها و سیلاب‌ها استحصال و یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون مترمکعب نیز به آب‌های زیرزمینی تزریق شده است.

وی افزود: به طور مثال در ایستگاه آبخوان داری منطقه دهلران سطح زیرکشت گندم هشت هزار هکتار افزایش یافت و مشکلات کمبود آب و مرگ و میر و خسارات ناشی از سیل رفع شد.

نیک کامی کنترل رسوب را از دیگر دستاوردهای طرح آبخیزداری برشمرد و افزود: سالانه ۳۵۰ میلیون تن رسوب رودخانه‌ها از طریق سیلاب در کشور جابه‌جا می‌شود که برای سازه‌ها مشکل‌افزین است.

رئیس موسسه تحقیقات علوم خاک و آبخیزداری تصریح کرد: با استفاده از اطلس آبخیزداری ظرفیت آبی مناطق مختلف کشور به طور دقیق مشخص شده و توسعه فعالیت‌های کشاورزی براساس ظرفیت منابع آب تعیین خواهد شد.